

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 36

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 013-20/2019/37

Datum: 21. 9. 2021

Zadeva: Zapisnik 7. seje Sveta za živinorejo

Sedma seja Sveta za živinorejo (v nadaljnjem besedilu: Svet) je potekala 21. 9. 2021, kot videokonferenca preko spletne platforme Webex in je trajala od 11.00 do 13.25 ure.

Prisotni člani Sveta:

izr. prof. dr. Marija Klopčič, prof. dr. Janko Mrkun, dr. Jože Verbič, g. Danilo Potokar, doc. dr. Špela Malovrh, g. Peter Podgoršek, mag. Andrej Kastelic, dr. Peter Kozmus, doc. dr. Marjan Janžekovič, g. Primož Kokovica, ga. Jana Tavčar, g. Klemen Brglez, g. Alojz Varga, mag. Miha Štular, g. Roman Savšek, g. Anton Kukenberger in doc. dr. Dušan Terčič;

Odsotni člani Sveta:

odsotnost so opravičili viš. pred. mag. Ajda Kermauner Kavčič, mag. Sašo Sever in g. Miran Ačko;

Ostali prisotni:

mag. Aleš Irgolič, ga. Maša Žagar, mag. Marjeta Bizjak, g. Andrej Šalika, g. Matej Marc, ga. Helena Srnel (vsi MKGP), g. Matjaž Guček in mag. Aleksandra Hari (oba UVHVVR).

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev dnevnega reda
2. Pregled in potrditev zapisnika 6. seje Sveta za živinorejo
3. Nagovor ministra
4. Problematika pasjih iztrebkov na kmetijskih površinah
5. Proizvodno vezana plačila v reji krav dojilj-predlog
6. Predlogi za spremembo zakonodaje: izjeme v postopkih pridobitve gradbenih dovoljenj za kmete, beneficiran staž kmeta (Anton Kukenberger)
7. Razno
Problematika nepoštenih praks pri uveljavljanju subvencij (Anton Kukenberger)

Predsednica Sveta je pozdravila vse prisotne in ugotovila, da je Svet sklepčen.

Ad. 1

Predstavljen je bil dnevni red in dan v potrditev.

Sklep 1: Dnevni red 7. seje Sveta je bil soglasno potrjen.

Ad. 2

Predsednica pregleda zapisnik 6. seje Sveta in ga predlaga v potrditev.

Sklep 2: Zapisnik 6. seje Sveta je bil soglasno potrjen.

Ad. 3

Državni sekretar mag. Aleš Irgolič je na 7. seji Sveta zaradi nujne zadržanosti nadomestil ministra. Člane Sveta je uvodoma seznanil z aktivnostmi ministrstva in izpostavil potek usklajevanja z deležniki za Strateški načrt 2023-2027. Prisotne je seznanil, da se bodo v novem programskem obdobju ukinile plačilne pravice, v okviru neposrednih plačil bo uvedena regresija pri osnovni dohodkovni podpori za trajnostnost (t.i. osnovno plačilo) nad 60.000 evrov po tranšah. Na investicijskih razpisih bo poenotena maksimalna višina dodeljenih sredstev, pri OMD se bo uvedla regresija, proizvodno vezana plačila bodo namenjena petim sektorjem in tudi za beljakovinske rastline. Prav tako je prisotne seznanil, da je ministrstvo zagotovilo dodatnih 100 milijonov EUR iz nacionalnega proračuna za obdobje 2023-2027, ki bodo namenjena spodbujanju konkurenčnosti, prilagajanju na podnebne spremembe in dobrobiti živali.

Po nagovoru državnega sekretarja (v nadaljevanju DS) je potekala razprava :

Predsednica sprašuje glede maksimalnega zneska za investicije, ki ga nekdo lahko dobi. V odgovoru je bilo razloženo, da gre za osnovni razpis investicij po določenih kriterijih, gre za nepovratna sredstva, v višini 30-50 % celotne investicije. Možno bo oddati več vlog, a za posamezen ukrep (namen) le enkrat.

Predsednik ZDRDS pove, da so bila na AGRI 2021 predstavljena proizvodno vezana plačila za drobnico z nepravilno kalkulacijo cen, saj se te ne ujemajo s cenami, ki jih poročajo klavnice. Črni trg ne more biti podlaga za uradne podatke in bo treba uporabiti prave podatke. DS pojasni, da bo kalkulacija popravljena, drobnica je upravičena do proizvodno vezanih plačil.

Predstavnik RD prašičereje obvesti o opažanju prašičerejcev, da se sredstva za plemenske svinje in pujske manjšajo (predvsem glede dobrobiti živali), kar ni v prid povečevanja števila plemenskih svinj, sredstva za pitance pa ostajajo na enaki ravni. Pripravili so dopis, ki ga bodo na to temo poslali na MKGP. DS potrdi, da je v tem sektorju cilj povečanje števila plemenskih svinj, o tem bo obvestil kolegij.

Predstavnik FKBV vpraša ali bodo kmetje dobile možnost podpore zaradi izpada dohodka zaradi Covid epidemije v tem letu. Dobi odgovor, da sedaj niso predvideni dodatni ukrepi in dodatna izplačila zaradi izpada dohodka.

Predsednica obvesti Svet o udeležbi na EAAP kongresu v Davosu, kjer so se Francozi pohvalili, da bodo dobili veliko sredstev na račun Covid ukrepov (Next Gen 2) in bodo s temi sredstvi spodbudili samooskrbo z beljakovinskimi komponentami v Franciji, samo za raziskave na to temo naj bi dobili 9 milijonov eur. Izrazi bojazen glede delitve teh sredstev v Sloveniji. DS razloži, da je delitev sredstev iz načrta za okrevanje Next Gen natančno določena in našteje, kam bodo usmerjena. Pri nas je za ta namen 38 milijonov evrov. V naslednjem letu pa bo Next Gen 2, kjer bo še opravljena razdelitev.

Nadalje predsednica povpraša za zadnjo verzijo Strateškega načrta po vseh usklajevanjih do sedaj. Zanima jo umestitev rejskih organizacij in glede slovenskega živinorejskega centra po vzoru Avstrije. DS pove, da posebne intervencije o tem ni, lahko pa se umesti v sklop drugih intervencij, ki se pripravljajo sedaj. Verzija bo poslana posvetovalnim telesom.

Predstavnik RD konjereje predlaga, da sredstva iz Next Gen za gozdarski center usmerijo v živinorejski center, kar bi bila po njegovem mnenju za kmete večja dodana vrednost. DS pojasni, da so bili vsi projekti iz Next Gen že odobreni s strani ES, ter potrjeni in ni več možen

prenos. Pri gozdarjih gre za center za vzgojo sadik po vseh dosedanjih ujmah, kar je bilo opredeljeno kot utemeljitev.

Ad. 4

Problematika pasjih iztrebkov na kmetijskih površinah. Pravne podlage in možnosti ukrepanja glede te problematike na kmetijskih površinah sta predstavila iz Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin generalni direktor Matjaž Guček in mag. Aleksandra Hari.

Zakon o zaščiti živali govori o ustrezni skrbi za živali, poleg hrane in vode je potrebno tudi gibanje. Na javnih površinah mora biti žival na povodcu. Na določenih površinah, kjer ni večjega števila ljudi, jih lastniki lahko izpustijo. V zakonu o zaščiti živali to ni opredeljeno kot prepovedano.

Zakonodaja o krmi prepoveduje iztrebke v krmi (iztrebki so opredeljeni kot prepovedana snov v krmi). V urbanem okolju je pri večini psov poskrbljeno za zdravstveno varstvo, zato niso tako velik vir parazitov kot nekatere druge živali (npr. lisice).

Zakon o kmetijskih zemljiščih določa, da je sprehajanje živali prepovedano po obdelovalnih površinah, dovoljeno je le po ne obdelovalnih. Kmetje bi morali zagotoviti varstvo svojih površin. UVHVVR lahko glede privezovanja psov, oziroma nadzorom nad njimi, ukrepa le na javnih mestih.

Problematika je vezana na urbane sredine in primestna območja, kjer je odnos do privatne lastnine slab, gre za spuščanje živali po teh površinah. UVHVVR nadzira s stališča varnosti krme. S stališča zdravja živali taki psi ne predstavljajo večjega tveganja. Na UVHVVR nimajo pristojnosti, da bi preprečevali dostop do obdelovalnih kmetijskih zemljišč, temveč morajo to storiti lastniki zemljišč.

Člani Sveta so razpravljali:

Predstavniki RD konjereje pove, da so o tej temi razpravljali v občinskem svetu. Na tem nivoju redarji lahko ukrepajo le na javnih površinah in nimajo pravnih podlag tudi za kmetijske površine. Travniki morajo biti odprti in naj jih ne bi ograjevali zaradi tega. Škoda nastaja tudi zaradi hoje po že zrasli travi. V teh situacijah prihaja tudi do zamer med lastniki zemljišč in lastniki psov, ker se v manjših krajih vsi med seboj poznajo. Potrebno bo poiskati primerne rešitve.

Predstavniki RD govedoreje podpira predhodnika in meni, da je potrebno osveščati ljudi, da obdelovalne površine niso javne površine in da gre za privatno lastnino. To ni problem le v mestih, ampak tudi drugje. Škoda nastaja tudi pri vožnjah s kolesi in motorji. Nujno bi bilo treba začeti s pravilno vzgojo o tem že v vrtcih. Predstavnica BF Oddelka Zootehnike podpira oba predhodnika in meni, da se nekateri lastniki psov ne zavedajo tveganj in škode, ki jo povzročajo.

Predstavniki KIS opozori na koncentracijo iztrebkov na travnikih v bližini spalnih naselij. Podan je predlog, da se to zakonsko uredi na nivoju MKGP, ne le na nivoju posameznih občin. Pasji iztrebki prihajajo na zemljišča kontinuirano, niso gnojilo, ampak odpadki. Oba predstavnika KIS podpre več članov Sveta.

SKLEP 3: Svet za živinorejo daje pobudo, da se problematika pasjih iztrebkov na kmetijskih površinah, vključno s travniki in pašniki, uredi z zakonom na državni ravni.

Sklep je bil sprejet z enim vzdržanim glasom in šestnajstimi glasovi za.

Generalni direktor UVHVVR podpira predloge, potrebno bi bilo kombinirati z zaščito privatne lastnine, oziroma prepovedjo poseganja vanjo, zadeva je večplastna. Strinja se tudi s preventivo in vzgojo o tem.

Predstavniki KIS meni, da pretiranih konfliktov tu ni in si ne želi pretirano prepovednih predpisov. Potrebno bo dobro premisliti, kje gre za povzročanje škode.

MKGP sprašuje ali kmetijske površine pomenijo tudi gozdove in kje bi to zakonsko urejali (veterina ali kmetijska zemljišča, kdo bo ukrepal: veterinar, kmetijski ali gozdarski inšpektor).

Predsednica izpostavi še druge odpadke, na primer embalaže, ki povzročajo škode na mehanizaciji in tudi pri živalih (kadar se deli pločevink pojavijo v krmi).

Generalni direktor UVHVVR doda, da je za varnost krme odgovoren pridelovalec oz. uporabnik krme. Iskati bo potrebno še druge rešitve glede odgovornosti.

DS obvesti, da je bil pred kratkim na spletni strani ministrstva objavljen bonton obnašanja v gozdu, morda bi bilo podobno za ostale kmetijske površine. Zagovarja mehkejši pristop pred kaznovanjem.

Predstavnik KGZ Novo mesto meni, da konflikti nastanejo na travnikih in v gozdu, kjer so pohodniške poti, a se jih ljudje ne držijo. Potrebna bi bila zakonska ureditev za kmetijska in gozdna zemljišča in opredeljene kršitve, ter ukrepanje vseh pristojnih inšpekcij, vključno z redarji. Sankcije naj bodo uravnane na potencialno škodo, ki jo lahko odpadki povzročijo.

Eden od članov podpira predhodnika in predlaga namestitve tabel z opozorili, ocenjuje da se bo ta problematika povečevala.

UVHVVR se strinja, da gre za problem različnih vplivov onesnaževanja obdelovalnih površin.

Sklep 4: Svet za živinorejo daje pobudo, da MKGP prične s kampanjo osveščanja javnosti in objavo bontona o odnosu do kmetijskih površin.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Ad. 5

Proizvodno vezana plačila v reji krav dojlj, predlog predstavi Peter Podgoršek.

Upravni in Nadzorni odbor Društva rejcev govedi za meso Slovenije sta obravnavala Shemo neposrednih plačil in sklenila, da na MKGP posredujejo predlog ureditve neposrednih plačil za krave dojlje. Predlagajo, da se pripravi model neposrednih plačil za 2023-2027 s povečanjem sredstev za krave dojlje, in sicer 100 % povečanje za čistopasemske živali in 20 % povečanje za živali iz gospodarskega križanja, vključene v rejski program, usmerjene v izboljšanje klavne kakovosti in kakovosti mesa. Izhodišče za predlog je bilo pomanjkanje telet za pitanje, posledično bi imeli več domačih telet in večjo samooskrbo. Predlog je bil v pisni obliki posredovan na MKGP, odgovora ni bilo. Odziv pa so dobili od Zveze društev lisaste pasme, ki se s tem predlogom ne strinjajo.

Potekala je razprava:

Predsednica doda, da gre za temo vezano na strateški načrt.

DS pove, da bodo krave dojlje vključno z mesnimi pasmami podprte s proizvodno vezanimi podporami v tem načrtu. Podpira pa se tudi domača pridelava in shema Izbrana kakovost Slovenija.

G. Podgoršek razloži še, da je bila kategorija čistopasemskih živali zapostavljena, zato je pomembno da bi bila osnova rodovniška knjiga in ne centralni register govedi.

DS odgovori, da je v Strateškem načrtu podpora za krave dojlje, izvedba mora iti v smer manj administracije in bo centralni register verjetno dovolj za črpanje teh podatkov.

MKGP: pobude za podporo čistopasemskih živali so bile v preteklosti že pri konjerejcih, MKGP podpira selekcijsko delo in ne privilegiranja določenih pasem. Rejec naj se odloča na podlagi

cen, oziroma ekonomskih razlogov. Podpore so že za selekcijsko delo, zakaj bi bile potem še posebne subvencije.

Predsednica ugotavlja, da je bil dopis Društva rejcev govedi za meso Slovenije obravnavan, plačila za krave dojile so v Strateškem načrtu predvidene, izvedba pa bo dorečena kasneje.

Člani SŽ so bili seznanjeni z zgornjim predlogom, sklep ni bil sprejet.

Ad. 6

Predlogi za spremembe zakonodaje: izjeme v postopkih pridobitve gradbenih dovoljenj za kmete, beneficiran staž kmeta. Predloge predstavi g. Anton Kukenberger

Kmetije v Sloveniji imajo večinoma izgube, niso konkurenčne in s preveč drobljenimi zemljišči. Naravne danosti niso v prid zelo velikim kmetijam, ampak manjšim. Podal je primer z lastno in odkupno ceno mleka, ki je med boljšimi sektorji. Glede beneficiranega staža se zaveda, da se večinoma ukinjajo. Poklic kmeta pri nas ni popularen. Ljudje, ki delajo na kmetijah, so psihično in fizično preveč obremenjeni. Potrebno bo ozaveščanje o tem poklicu in njegovem pomenu. V postopku pridobivanja gradbenih dovoljenj komunalni prispevek znaša bistveno preveč glede na dohodek kmetije. Občine v občinskih načrtih definirajo razne omejitve za kmetijske stavbe, potrebno bi bilo poenotenje. Zaradi različnih zahtev se zmanjšuje tudi konkurenčnost kmetij. Predstavi primerjavo z Avstrijo glede ureditve teh gradenj in glede spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč. V Sloveniji bi morali zadeve kmetom olajšati, da bodo opravljali kmetijsko dejavnost. Verjetno bi morali tudi ločiti kmetije, ki opravljajo gospodarsko dejavnost in tiste, ki podpirajo krajino, oziroma turizem. Predlaga, da se o tem pogovarjamo in da se prične urejati konkretne zadeve z manj bremen za kmete, na primer z dopisom MKGP občinam.

DS odgovori, da razpis za male kmetije ni več načrtovan, izkazana bo morala biti neka proizvodnja, gradbene zadeve so v pristojnosti občin, nekatere od njih razumejo navedeno problematiko, druge žal ne. Glede poklica kmeta spomni na študijo na AGRI 2021, v naslednjem letu bo stekla kampanja o spodbujanju za poklic kmeta. Zaradi zadržanosti bo zapustil sejo, zato odgovori še na naslednjo točko dnevnega reda. Goljufanje pri uveljavljanju plačil onemogoča že vloga, potrebno pa bo dodati še možnost ukrepanja policije pri teh goljufijah. Z večino navedene problematike se strinja.

Predstavnica BF Zootehnika podpre predlagatelja predvsem glede pridobivanja gradbenih dovoljenj pri prašičerejcih, kjer postopki lahko trajajo tudi deset let. Na podeželju mora imeti prednost kmetijstvo, če želimo domačo pridelavo hrane, kljub temu, da je trenutno v EU hrane dovolj.

Predlagatelj doda, da bo v prihodnosti pridelava hrane še bolj tvegana, potrebna bo uvedba namakanja zaradi suš. Konkurenčnost bo tako še slabša, posledično pa bodo cene hrane višje.

Predsednica obvesti prisotne, da po zadnjih informacijah iz Nizozemske in Nemčije, tam kmetom grozi nacionalizacija zemljišč v določenem radiju ob Natura zaščitenih območjih, oziroma prepoved kmetovanja na teh zemljiščih.

Predstavnik KIS je mnenja, da bodo občine dopis ministrstva dojele kot politični pritisk, zato je boljša pot aktivnost kmetov v občinskih odborih. Meni, da tudi za ostale nekmečke prebivalce komunalni prispevek predstavlja velik strošek. Beneficirani staži pa posledično pomenijo tudi višje prispevke.

MKGP doda, da gre za poseganje v pristojnost upravnih enot, kar ni prava pot. Navede primer iz prakse pri graditvi hleva za prašiče z opozorilom upravnih enot, ki je naredila napako v postopku. MKGP tudi ni kompetentno za ugotavljanje beneficiranih poklicev.

Svet za živinorejo se je seznanil s predstavljeno problematiko, ki se je zaveda.

Ad. 7 Razno

Predlagatelj o problematiki nepoštenih praks pri uveljavljanju subvencij pove, da nekatere firme odkupujejo zemljišča po Sloveniji z namenom uveljavljanja subvencij in ne kmetijske proizvodnje. Nepravilnosti so tudi pri nekaterih kmetih, ki kmetijskih zemljišč ne obdelujejo, a uveljavljajo ukrepe. Odgovor DS je v prejšnji točki.

SKLEP 5: Svet za živinorejo daje pobudo za reševanje problematike nepoštenih praks pri uveljavljanju subvencij

Sklep je bil soglasno sprejet.

Predsednik ZDRDS želi izpostaviti težave rejcev drobnice pri cepljenju proti modrikastem jeziku. Predstavnik VF seznani člane, da se navedeno cepljenje končuje. Predsednica predlaga, da to problematiko uvrstimo na naslednjo sejo in povabimo predstavnike UVHVVR. Sejo bi sklicali predvidoma čez 2 meseca.

Predsednica Sveta je sejo zaključila ob 13.25 uri.

Zapisala:
Helena Srnel
in Matej Marc

za: [signature]
Matej Marc

izr. prof. dr. Marija Klopčič,
predsednica Sveta za živinorejo

Klopčič Marija

Poslati: članom Sveta za živinorejo po e-pošti